

1. Vezetői program

Az előző időszak fejlesztési terveit, és megvalósult eredményeit figyelembe véve készítettem el vezetői programomat az elkövetkező három évre.

1.1. Szakmai helyzetelemzésre épülő fejlesztési elképzelés

A Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Szilágyi Dániel Szakképző Iskola – igaz akkor még más néven - 1994-ben nyitotta meg kapuit a tanulni vágyó fiatalok előtt.

Pályakezdő tanárként az iskola alapító tanára lettem, a kezdetektől fogva itt dolgozom, és hajdúhadházi lakosként nagyon örültem, hogy városunk be tudott indítani egy középiskolát, és én itt dolgozhatok, taníthatom, nevelhetem a hajdúhadházi, és a környékbeli gyerekeket. Pályakezdő éveimben matematikát, informatikát tanítottam, szépítgettük, fejlesztettük a középiskolát az akkori igazgatóval együtt, és az iskola adminisztrációs feladataiba is besegíthettem. A tantestület évről évre gyarapodott, kezdetben csak óraadó tanárok látták el a nevelő-oktató munkát, hiszen 1994-ben egyetlen közgazdasági osztállyal kezdtük meg a tanítást. Az évek múlásával azonban, már a harmadik évtől kezdődően minden évfolyamunkon két osztályt tudtunk indítani. Volt levelező tagozatunk, érettségire épülő képzésünk is addig, amíg a város lakossága ezt igényelte. Egy idő után azonban elfogyott azon fiatalok száma, akik szerettek volna felnőtt fejjel tovább tanulni, így aztán a felnőttképzésünk kifutó rendszerben megszűnt.

Három évig voltam igazgatóhelyettes, gyermekeim születése előtt, majd a gyesről visszatérve, az akkori igazgató nyugdíjba vonulása után megpályáztam a megüresedett igazgatói állást, és azóta, tizenhét éve igazgatóként vezetem az iskolát. Minden tanévet nagy lelkesedéssel, várakozásokkal telve indítottunk el, hiszen Debrecen és Hajdúböszörmény közelsége megnehezítette a munkánkat. Bizonyítanunk kellett, hogy van létjogosultsága a hajdúhadházi iskolának, a helyben tanuló gyerek itt is megfelelő, és színvonalas oktatásban részesül, és a sikeres érettségi vizsga után tanulmányait bárhol, felkészültségének megfelelő intézményben tudja folytatni. Ezt sokszor erőnkön felüli munka árán tudtuk csak elérni, hiszen tanulóink nagy része csak közel jó átlaggal került be iskolánkba. Büszkék voltunk azonban arra, hogy az általános iskolában elért eredményeiket itt is meg tudták tartani, és sokan felsőoktatási

intézményben tudták folytatni tanulmányaikat. Büszkék vagyunk rájuk, mert kitartásuk szorgalmuk eredményeképpen, ma sokan felelős beosztásban dolgoznak. Iskolánk tanulója volt városunk jegyzője, sokan a tanári, óvónői, közgazdasági, könyvelői pályát választották. Minden volt tanulónk büszke arra, hogy valaha Szilágyis diák lehetett.

A huszonhét év alatt, az iskola képzési köre bővült és változott, mindig megpróbáltunk az igényeknek és az elvárásoknak megfelelni. Ezért a közgazdasági képzés mellett, beindítottuk a gimnáziumi tagozatunkat, az érettségizett tanulók számára szoftverüzemeltető képzést, pénzügyi számviteli ügyintéző képzést szerveztünk. Természetesen ezek a képzések néhány évig tartottak csak, amíg volt ezekre a képzésekre igény. Amikor már nem, akkor új képzést vezettünk be, két évig családpedagógiai mentorokat képeztünk. Mindig szem előtt tartva a város és a lakosság igényeit. Tantestületünk nagyon fogékony az új dolgok iránt, így nem okozott soha gondot a váltás. A szakiskolai képzésünket 2008-ban indítottuk be, a fiúknak rendszergazdai szakmát, a lányoknak irodai asszisztens képzést kínáltunk fel. E képzés beindításához természetesen bővítenünk kellett az iskolát, mert a központi épületbe már nem fértünk el. Az önkormányzattól kaptunk egy régen iskolaként működő épületet, melyet a képzés jellege szerint átalakítottunk, és ugyan a főépülettől 1,5 km. távolságra volt ez az épület, mégis zökkenőmentesen ment az oktatás. A képzést saját tanárainkkal oldottuk meg, a közgazdasági szakmát oktató kollégák az irodai asszisztenseket is tudták tanítani, informatika szakos ellátottsága iskolánknak pedig mindig is jó volt. Azonban ezt a fajta képzést is meg kellett szüntetnünk, mert már a város és a munkaerőpiac mást igényelt. Természetesen a gyerekek képessége is változott az idő múlásával, egyre több gyengén tanuló gyerek kerül be iskolánkba. Ők viszont olyan szakmát szeretnének tanulni, - és jogosan - ami növeli az elhelyezkedési esélyüket a munkaerőpiacon. Ismét választás elé állítottuk magunkat. Meg kellett keresni azt a szakmát, amely biztosítja számukra a nagyobb elhelyezkedés lehetőségét.

Sajnos a 2010-es években nagyon sok gyereket elvittek a hajdúhadházi általános iskolákból, a mellettünk lévő téglási, bocskai kert, illetve debreceni általános iskolákba. Leginkább a jó képességű gyerekek kerültek ki a város iskoláiból, így sajnos ezek a gyerekek már a középiskolai tanulmányaikat sem a mi városunkban tervezték folytatni. Ez meg is látszik azóta a beiskolázásunkban. Egyre nehezebb volt a gimnáziumi, és a szakközépiskolai osztályokba a létszámot feltölteni, olyan gyerekekkel, akik maradéktalanul megfelelnek a középiskola követelményeinek. Sajnos amíg az osztálylétszám engedte, fellebbezéssel nagyon sok olyan tanuló kerül be intézményünkbe, aki nem tudták teljesíteni az iskola követelményeit. Nagyon magas bukási arány alakult ki ezért a kilencedik évfolyamon. Sajnos ezt a magas bukási arányt

csak úgy tudtuk elkerülni, ha változtattunk az iskola szerkezetén, és csak olyan osztályokat indítunk, amelyek igazodnak a hozzánk érkező tanulók képességeihez. Ezért 2014-ben már gimnáziumi osztályt nem is indítottunk. (ez egyébként egybeesett az akkori fenntartó gondolatával is) A jobb tanulóknak azonban továbbra is felkínáltuk a közgazdasági osztályt. Ott a megszokott rendben folytatjuk továbbra is az oktatást, azzal a megkötéssel, hogy az oda felvett tanulók már szakmai tantárgyból is fognak érettségizni a négy év elteltével. Az utolsó érettségi így az iskolánkban nappali tagozaton 2019-ben volt. Ekkor a nappali tagozaton már csak szakmunkásképzés és Híd osztályos képzésünk maradt.

A 2014-es tanévtől kezdve az általános iskolát végzett fiúk számára meghirdettük a kőműves és hidegburkoló képzést. Ennek beindítása nagy körültekintést kívánt meg iskolánktól, hiszen szakmai tanárunk akkor még nem volt, és a gyakorlati oktatás számára műhelyünk sem. Ezért a hajdúhadházi önkormányzat átadott egy épületet számunkra, melyben a tanulók gyakorlati képzését kezdhették el. Az átadott épület alkalmas a gyakorlati tanulmányok folytatására, hisz korábban egy fafeldolgozó üzem részépülete volt, így rendelkezik a megfelelő villamos hálózattal, és kiszolgáló helyiségekkel. Volt elegendő tanuló is a képzés beindításához, és a képzést zökkenőmentesen kezdtük meg, igaz nagyon szerény eszközellátottsággal.

Következő feladatunk az volt, hogy a lányok számára is indítsunk olyan képzést, amelyet el tudnak végezni, és hasznosnak ítélnék meg a szülők és a gyerekek. Olyan képzést kell indítani, amely a munkaerőpiacon elfogadott és keresett. Ezért indítottuk be 2015 szeptemberében hosszas előkészítés után a lányok számára szociális gondozó és ápoló képzést, már az új fenntartó irányítása alatt. Ez egy nagyon jó választás volt, mert hiányszakma lévén tanulóink már a kilencedik évfolyamon tanulmányi ösztöndíjat kapnak, és a szakmunkás vizsga megszerzése után a lehetőség is megvolt az elhelyezkedésükre a városban. Még ebben a tanévben tudtuk indítani a mezőgazdasági gazdaasszony és falusi vendéglátó 3 éves képzésünket is, mely ugyan hagyományt nem teremtett a képzési kínálatunkban, de eredményes oktatást követően sikeres szakmunkásvizsga letétele után tanulóink el tudtak helyezkedni szakmájukban. Gyakorlatukat ezen tanulók a hajdúhadházi Hajdúvítész Kft-nél végezték. Azonban ezt a képzést nem volt alkalmunk több ízben meghirdetni.

Így az iskola nappali tagozatán a továbbiakban csak két képzést tudtunk felvállalni, amelyeket azóta is folyamatosan végzünk. A bukási mutatóink a két képzés beindítása óta csökkentek: ennek oka abban keresendő, hogy most már tanulóink a nekik megfelelő képzési formában vesznek részt, sikerük van a gyakorlatok során. Távlatok nyíltak meg tanulóink előtt, tudják,

ha becsületesen tanulnak, és a három év elteltével sikeres szakmunkás vizsgát tesznek, akkor a munkaerőpiacon el tudnak helyezkedni. Kapnak jó fizetést, amelyből támogathatják családjukat, illetve gondolkodhatnak a saját család alapításán is. A szakmunkásképzés mellett iskolánkban 2013 óta eleinte közismereti Híd képzésen, majd a szakképzési Híd osztály keretében végeztünk oktatást. Tanulóink a közismereti Híd egy éves képzést követően, becsatlakoztak a szakképzésünkbe. A lányok a szociális gondozó, a fiúk a kőműves osztályba.

Iskolánkban a fentebb leírt módon bekövetkezett szerkezetváltást, el kellett fogadnia minden iskolánkban tanító kollégának, ami nem volt könnyű folyamat, hiszen az addig sem könnyű munkát felváltotta egy másfajta képzési forma. Amíg érettségit adó képzésben tanultak tanulóink, vagy gimnáziumi vagy szakközépiskolai képzésben, addig az okozott problémát, hogy a tananyagot úgy tudjuk átadni, hogy a gyengébb képességű tanuló is megértse, és legyen is kedve otthon megtanulni. Most pedig a tananyag tartalmában, mennyiségében bekövetkezett változást kellett kollégáimmal feldolgozni, és megfelelő módszereket találni, a tananyag átadásához. Továbbá azt is meg kellett értenünk, hogy a szakképzésben nem a közismereti tantárgyak foglalják el a fő helyet, hanem a szakmai tantárgyak. A közismereti matematika, természetismeret, informatika és sorolhatnám mindazokat a tárgyakat amelyeket tanítunk, csak a szakmai tantárgyak kiszolgálóinak tekinthetők. Ez persze nem azt jelenti, hogy a közismereti órák kevésbé fontosak mint a szakmai órák, de most már a feladatunk az lett, hogy az elkezdett szakmát a legjobb tudásuk szerint megtanítsuk gyerekeinknek. A kőműves szakma elsajátítása sem valósítható meg a legalapvetőbb matematikai ismeretek nélkül, úgymint a szociális gondozó és ápoló szakma sem a megfelelő szintű biológiai ismeretek nélkül. A mennyiségben bekövetkezett változás is gondot okozott a képzéseink kezdetén, nehéz volt hozzá szokni, hogy kevesebb anyagot, hosszabb ideig tanultunk annak érdekében, hogy az ismeretek megalapozottak legyenek. Mindezen nehézségek ellenére az átalakulás gördülékenyen ment, tanárainkat meg tudtuk tartani, bár a közismereti órák száma jelentősen lecsökkent. A szociális és a kőműves szakmára szakoktatókat és elméleti oktatókat kellett keresnünk, ezért a szakmacsoportnak megfelelően iskolánk szakmai óraadóinak száma megnőtt. Azóta sikerült alkalmaznunk egy építőipari mérnök tanárt, aki az elméleti órákat tudja tanítani a gyerekeinknek, a gyakorlati oktatásukat pedig egy kolléga végzi, aki hosszú éveken keresztül az iparban munkavezetőként dolgozva ismeri a kőműves munka minden mozzanatát, és nem utolsósorban nagyon jól tud bánni gyerekeinkkel. A szociális területen a kezdetekben mivel az óraszám még elég alacsony volt, csak óraadók végezték az oktatást. Később, amikor már emelkedtek az óraszámok, mert már több évfolyamon történt a képzés, a szakmai órák egy

részét főállású oktató tanította, de a régi óraadókat is tovább foglalkoztattuk egyidejűleg mert munkájukat kifogástalanul végezték, közel tudtak kerülni gyerekeinkhez, és eredményes munkát végeztek. Félő, hogy ha az óraadók munkáját egy főállású dolgozóval helyettesítenénk, vajon ugyanolyan eredményeink lennének e. Sajnos ezt előre nem tudhatjuk. Másrészt pedig olyan sok szakmai óra van a kilencedik évfolyamon, hogy jó is a változatosság az oktató személyét illetően, jobb ha nem egy oktatóval vannak a tanulók sokszor a nap 8 órájában.

Jelenleg is két területen : a szociális és az építőiparban folyik a szakképzésünk. E két terület még hosszú ideig teljes mértékben ki fogja szolgálni az igényeket, csak egy-egy újabb szakmát kell majd felkínálnunk. Az építőipar ma is virágzó terület; Hajdúhadházon, a megyében, és az országban az elmúlt években komoly fejlesztések zajlottak le, melyek még nem értek véget. Ezért a szakképzésünknek is ezt az irányt kell tovább vinnie, erősítenie. Építőipari szakmunkásokat kell képeznünk továbbra is, a következő szakmákban mind nappali, mind felnőttoktatás keretén belül. Az építőiparon belül a kőműves képzés mellett a festő mázó tapétázó, szakmunkások képzését is szeretnénk beindítani. A felnőttek körében szeretnénk elkezdni a tetőfedő szakma oktatását is, az illetékes iparkamarával történt egyeztetés alapján. A városban tapasztalható fejlődés mellett azonban meg kell említenünk, hogy a városban még mindig nagyon magas a szociális hátránnyal, lemaradással élők száma. Őket is segítenünk kell, meg kell tanítanunk őket a helyes életvezetésre, a helyes gazdálkodásra, a családi életre nevelésre. A mi gyerekeink jelentik a mi jövőnket, ezért nem mindegy, hogy milyen képességekkel, tudással engedjük ki a munkaerőpiacra őket. Fontos, hogy amit a családban nem tudtak megtanulni, azt az iskolarendszerben sajátítsák el. Ezért a szociális ápoló és gondozó képzés még mindig igen fontos szakma térségünkben. Nem csak munkahelyhez való jutás reményében kell képeznünk továbbra is ezen a területen, hanem a saját családi boldogulásuk érdekében is.

Azt gondolom, egy iskolának nem szabad szét aprózódnia, sokféle szakma oktatásába belefogni, főleg ha a lemorzsolódás nagyon magas az iskolában, hiszen ha sok képzést indítunk be, a lemorzsolódási trendeket figyelembe véve akár el is tűnhetnek csoportok a harmadik év végére, vagy nagy mértékű létszámcsökkenés az oktatást lehetetlenné teszi. De ugyanakkor az igényeket is figyelembe kell venni, és ha mód van rá, nem szabad elmenni mellettük. Amikor meghirdettük a kereskedelmi értékesítő képzésünket, azt több évre visszamutató igényfelmérés előzte meg. Az általános iskolások több éve jelezték igényüket e szakma tanulása iránt. Hosszú ideig nem találtuk megalapozottnak a képzés beindítását, külső gyakorlóhely hiánya miatt. Jelenleg ez a probléma megoldódni látszik. A másik aggasztó tényező is megszűnt, miszerint

félő volt, hogy a másik két fő képzéseinkre való jelentkezések sérülnek meg, de meggyőződhattünk arról, hogy a kereskedő szakra olyan tanulók jelentkeznek, akik számára nem vonzó a szociális és az építőipari szféra. A következő tanévtől reményeink szerint beindulhat a kereskedelmi értékesítő képzés a nappali tagozaton. Ezt megerősíti az a tény, hogy a közelmúltban egy bolti eladó rész szakképzés valósult meg iskolánkban, amelyhez feltöltöttünk egy tanboltot. Így minden eszköz és feltételrendszer adott, hogy a képzést el tudjuk kezdeni. Szeretnénk, ha a kereskedő képzés ettől az évtől kezdve folyamatosan hosszú időn keresztül szakmai kínálatunk között szerepelne.

Nyolc éven át végeztünk Híd oktatást iskolánkban. Ebben a tanévben vizsgáznak az utolsó osztály gyerekei, családellátó részsakképesítést szerezve. A tavalyi évtől kezdve a HÍD képzés megszűnt. Újabb képzés típusok léptek a helyébe. A mi iskolánkban a Dobbantó és a Műhelyiskola lesz az a képzési forma, amellyel a Híd képzés megszűnte utáni űrt ki tudjuk tölteni. Természetesen amennyiben a Centrum érdemesnek találja iskolánkat e feladat ellátására. A Dobbantó és a Műhelyiskola képzést egy-egy éves intervallumra tervezzük az elkövetkező években. Ebben a tanévben már beindult iskolánkban a Dobbantó osztály hat fő jelenlétével. A kollégák felismerték e képzésben rejlő lehetőségeket, és év végéhez közeledve a tapasztalatainkat összegyűjtjük, amit jónak tartunk azt felerősítjük, amit kevésbé szolgálta tanulóink előmenetelét, azokon változtatunk. A jelenlegi tanulóinkat a műhelyiskolai osztályba irányítjuk szeptembertől, ahol egy év elteltével bolti előkészítő részsakképesítést szerezhetnek. Azt gondoljuk, a jelenlegi 6 főtől magasabb létszámmal tudunk majd indulni, mert a műhelyiskolába nemcsak a dobbantó osztályt végzetek kerülhetnek be, hanem csak alapfokú végzettséggel rendelkező, de 16 évet betöltött fiatalok is. Ezért fel kell vennünk a kapcsolatot az iskolánkba korábban beiratkozott, de valamilyen ok miatt lemorzsolódott tanulókkal, hogy új képzésünkkel megismertessük őket. Fel fogjuk venni a környező általános iskolákkal is a kapcsolatot, hogy tájékoztassuk őket a Dobbantó osztály és a Műhelyiskolával kapcsolatos tudnivalókról. Több mint 30 évet töltöttem el a városban nevelési-oktatási-vezetői feladatok ellátásával. Szinte nincs olyan család a városban, akinek valamelyik családtagja ne járt volna iskolánkba. Ismerjük családjaink élethelyzetét. Sajnos a településen lakó családok nehéz sorsban élnek, a nehéz életkörülményeik vezetnek sok esetben oda, hogy nem támogatják gyerekeiket továbbtanulásukban, és ha a gyerekük betöltötte a 16 évet, inkább engedik dolgozni, mint iskolába járni.

Azt gondolom, a Dobbantó osztály és a Műhelyiskola pontosan a mi és a mi településünkhöz hasonló falvak kisvárosok lakosai számára jelenthetnek majd felemelkedést, kitorést saját

sorsukból. Hiszen ha a tanuló már elérte a 16 évet, de csak az általános iskolai végzettsége van meg, a műhelyiskolában egy év alatt egy részsakképesítést szerezhet. 17 éves kora körül részsakmával rendelkezik majd, és könnyebb lesz az elhelyezkedése a munkaerőpiacon. Ha nincs meg az általános iskolai végzettsége, de a 16. évet betöltötte, akkor a Dobbantó osztályban folytatva tanulmányait, és ezt követően egy év alatt szintén egy részsakképesítést szerezhet. Érdeemes azon is elgondolkodni, hogy miért nem sikerül ezeknek a gyerekeknek az általános iskolát időre elvégezni. Képesség hiányában, szorgalom hiányában, családi helyzetük miatt? Ha ezek és ezekhez hasonló okok járulnak ahhoz, hogy a tanuló már 16 éves és nincs alapfokú végzettsége, vagy már betöltötte a 16. évet amikor alapfokú végzettséget szerzett, akkor el kell gondolkodnunk azon is, hogy vajon három év alatt képes lenne egy teljes szakmát elsajátítani? Milyen lemaradásai vannak, azokat a lemaradásokat be tudná hozni a 3 éves szakmai képzés alatt? Vagy a hatalmas lemaradást már nem tudja pótolni, ezért kudarcélményként éli meg az iskolában eltöltött napokat, és így tanulmányai befejezése előtt hagyja el az iskolát? Ezekre a kérdésekre sajnos a válasz az, hogy nagyon nagy valószínűséggel a fentebb felsorolt adottságokkal rendelkező tanuló végzettség nélküli iskola elhagyó lesz. Erre a problémára a Műhelyiskola bevezetése adhat megoldást. A tanuló egy év alatt részsakképesítést szerezhet, azt tanulja amihez kedve van, és egy évig még van kitartásuk a mi tanulóinknak. A családi tervezésbe is könnyebben belefér a harmadannyi tanulmányi idő. A Dobbantó képzés is hasonló gondolatokat vet elő, csak annyival kedvezőtlenebb ha a tanuló a Dobbantó osztályban kezdi tanulmányait, hogy képzési ideje egy évvel több mint a Műhelyiskolában kezdő tanuló képzési ideje.

Iskolánkban 2021. szeptemberében indulhat a kereskedelmi értékesítő szakképzés, így a bolti előkészítő részsakképesítésnek is adottak a tárgyi feltételei. Kereskedelmi oktató kollégánk jelen pillanatban még nincs, de iskolánk egyik kolléganője a képzésünk kezdetére megszerzi a képzés oktatásához szükséges végzettséget.

A következő évektől kezdve nemcsak a kereskedelem részsakképesítéseit leszünk képesek oktatni, hanem az építőipari és a szociális területen is tudunk tanulókat képezni részsakmára.

A későbbiek során, de még három éven belül azt a célt tűzzük ki magunk elé, hogy a Dobbantó osztály és a Műhelyiskola időtartamát egy-egy évnél kevesebb időre csökkentjük le, természetesen a megfelelő tudásanyag átadása mellett, ezzel is kedvezve az ide felvételt nyerő tanulóknak, azzal a céllal, hogy minél hamarabb be tudjanak kapcsolódni a munka világába.

Természetesen nem csak a nappali tagozatos képzéseket kell folytatnunk, hanem a felnőttek képzését is fel kell vállalnunk, hisz az eltelt időszakban kialakult hiányt csak így tudjuk mérsékelni. Ugyanis a városban nagyon sok nyolc osztállyal rendelkező felnőtt fiatal él, akiknek nem volt lehetőségük egy szakma megtanulására, vagy érettségit adó osztályokba járni. Továbbra is fontos feladatunk megszólítani őket, elmondani a lehetőségeket, és meggyőzni őket arról, hogy soha nem késő tanulni, új szakmát szerezni. Be kell őket hoznunk újra az iskola falai közzé, és ennek érdekében mindent meg kell tennünk. Ebben a folyamatban nem csak a kollégáim partnerek, hanem a város vezetői, és a Centrum is hatékonyan támogatta és támogatja elképzeléseinket. Az elmúlt 5 év alatt esti tagozatos képzésként szociális gondozó és ápoló képzést indítottunk már két ízben. Erre a képzésre járó tanulók a városban szociális gondozó munkakörben dolgoznak, és a szakmai gyakorlatukat is a saját munkahelyükön végezték, és végzik. Pedagógiai és családsegítő asszisztens képzés is két ízben valósult meg, enyhítve a városban megfigyelhető pedagógusasszisztens hiányt. A közgazdasági ágazaton 2019-ben érettségizett tanulóink közül sokan jelezték, hogy logisztikai és szállítmányozási ügyintéző végzettséget szeretnének szerezni, ezért szívesen folytatnák iskolánkban tanulmányaikat. Ők ebben az évben tesznek majd vizsgát. Nagy kereslet mutatkozott a felnőttek körében a szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens, a logisztikai technikus képzés iránt az elmúlt évben, és ezért ezeket a képzéseket is beindítottuk. Felmértük a város lakossága körében, hogy milyen szakmát szeretnének tanulni, felmértük a munkaügyi központba a munkáltatók által leadott igényeket, az iparkamara fejlesztési terveit is figyelembe véve a következő évekre a következő szakmák képzését tervezzük meghirdetni a fenntartó egyetértésével: gyakorló ápoló, logisztikai technikus, szociális ápoló és gondozó, tetőfedő, kisgyermek gondozó és nevelő. Egy teljesen új területen, amelyen eddig még nem volt tapasztalatunk is szeretnénk szakembereket képezni, a vállalkozók igényét figyelembe véve, miszerint pékekből a térségünkben hiány van, ezért igény lenne a szakképzett pékekre. A képzések hirdetésére, minden erőnket összpontosítani fogjuk, hogy a térségünkben mindenki tudomást szerezzen iskolánkban folyó oktatásról. Tudjuk, hogy a felnőttek képzése során legalább olyan fontos a képzés időtartama, mint az, hogy megfelelő színvonalas oktatásban, jól felszerelt tanműhelyben tanuljanak a beiratkozott hallgatók. Ezért a felkínált szakmák esetében, megteremtjük a lehetőségét annak, hogy előzetes szakmai gyakorlati és elméleti tudásukat beszámítva, a képzési időt le tudjuk rövidíteni. Természetesen szeretnénk részt venni a felnőttek részsakképesítésére való felkészítésében is, építőipari, szociális területeken belül.

Jelenlegi fenntartónk, az Innovációs és Technológiai Minisztérium elvárásainak igyekszünk minden tekintetben megfelelni, ami nem jelent terhet iskolánk számára, hiszen Hajdúhadház város vezető testületének, a város lakóinak, az iskola dolgozóinak és tanulóinak a céljai egybeesnek a fenntartó céljaival. Közös célunk, a „Szakképzés 4.0” irányelvben megfogalmazottaknak való teljes megfelelés, hogy minél jobban felkészült szakembereket készítsünk fel a munkaerőpiacra, és olyan szakmára képezzünk tanulókat, amikre azután szükség van, és el tudnak helyezkedni leginkább lakóhelyük közelében. Ezért nagy felelősség kiválogatni azokat a szakmákat, amelyek a leírt feltételeknek megfelelnek. A szakma választásánál nemcsak az érintettek igényét kell felmérni, hanem az országos szakmaszerkezeti döntést is figyelemmel kell kísérni, és az abban megfogalmazottakat figyelembe kell venni.

Az iskola Bocskai téri főépülete 2019 tavaszára egy minden területre kiterjedő felújításon esett át, a Hajdúhadházi Önkormányzat energetikai pályázatának következtében. A nyílászárók cseréje, a fűtés korszerűsítése, napelemek felszerelése, kazáncsere korszerűbbé, és energia takarékosabbá tette iskolánkat. A főépületben helyet kapó szociális ápoló és gondozó demonstrációs terem minden igényt kielégít, mind elrendezésében, mind eszközellátottságában. Megfelelő gyakorlati oktatás valósulhat meg e teremben. Azonban a következő évektől ismét el kell kezdenünk a terem eszközeinek fejlesztését, hisz a legújabb eszközökkel meg kell ismertetnünk tanulóinkat. A kőműves tanulóink iskolai szakmai gyakorlata a Kazinczy utcai épületünkben van. Ezt az épületet 2015-ben kezdtük el használni gyakorlati műhely céljából. Azóta ennek az épületnek az állaga sokat romlott, hisz egy nagyon régi épületről van szó. Most tavasszal az épületben lévő mellékhelyiséget a tanulóink a gyakorlati oktató segítségével el kezdték felújítani benti gyakorlat keretén belül, hogy az előírásoknak megfeleljünk. Azonban ez a kis felújítás nem oldja meg a problémánkat. Hat évet töltöttünk már el ebben az iskolánktól 800 méterre lévő épületben. Ugyan a gyakorlati oktatás megfelelő módon zajlott minden évben minden alkalommal, de a bekövetkezett változások arra készítetik az iskolát, hogy változtatni kell. Ettől az évtől kezdve a szakképzésünk első évfolyamán már nemcsak egy szakma alapozó ismereteit kell megtanítanunk tanulóinknak, hanem az építőipari szakma 12 szakmájának alapismereteivel kell megismerkedniük. Ehhez más felépítésű gyakorlati műhelyre, és eszközrendszerre van szükség, amelyet a jelenlegi épületünkben nem igazán lehet megvalósítani. Ezért vágyaink között szerepel egy új tanműhely építése a főépület udvarára, amely méreténél és elrendezésénél fogva alkalmas lesz arra, hogy minden építőipari szakma alapjait meg tudjuk tanítani tanulóinknak. Vágyaink valóra váltása érdekében figyeljük a kiírt fejlesztési pályázatokat, kérjük a Centrum segítségét, és egyeztetünk a város vezetőivel.

Amennyiben a főépületben megépülne egy gyakorló műhely, a későbbiek során, az lenne a feladatunk, hogy modern eszközökkel töltsük fel, hogy a tanulók már az iskolában meg tudjanak ismerkedni a gyakorlati életben használatos eszközökkel. Talán egy modern épület még vonzóbbá tenné iskolánkat, és még többen választanák a továbbtanulást iskolánk falai között. Biztos vagyok abban, hogy ha meg tudnánk építeni a korszerű tanműhelyünket, akkor a felnőttek számára is megfelelő gyakorlóléhselyet teremtenénk, ahol a felnőttek esti oktatása is megvalósulhatna. Céljaink eléréséhez megoldást szeretnénk találni, és bízunk benne, hogy fogunk is nagyon rövid időn belül.

Természetesen fejlesztési célként több terv is megfogalmazódik bennem, amikor leírom gondolataimat, de azt hiszem a realitások talaján maradva olyan dolgokat nem lehet célként kitűzni, amelyekről már a tervezés pillanatában tudni lehet, hogy nem tud megvalósulni. Tehát a nappali tagozaton nem tervezhetünk az elkövetkező három évre technikai oktatást, mert a mi beiskolázási körzetünk kizárólag a hajdúhadházi gyerekek körére korlátozódik, és a városban élő tanulók tanulmányi eredménye, és létszáma ezt nem teszi lehetővé. Nem bővíthetjük a képzési kínálatunkat, mert nem tudnánk feltölteni mindegyik képzésünket tanulókkal. Nem álmodhatunk tornaterem építéséről, mert a lehetőségeink ezt nem teszik lehetővé. Ezért a korábban említett terveink megvalósítása mellett csak a meglévő képzéseink minőségbeli javítását tűzhetjük ki célul. Hatékonyabb oktatást, a munkaerőpiacon keresett szakmák magas színvonalú oktatását, a lemorzsolódás mértékének még nagyobb arányú csökkentését, és még hatékonyabb együttműködést szeretnénk megvalósítani a külső gyakorlati helyekkel az elkövetkező időszakban.

1.2. Vezetési struktúra, szerkezet

A funkcionális szervezeti felépítés híve vagyok. Ez jól szolgálja a sokirányú tevékenységi kínálat irányítását. Mindenki a saját képességei szerinti területen lásson el irányítói munkát. Így biztosítható, hogy minden hasznos iskolai tevékenység egyenrangú szerepet kapjon és a teljesítménnyel arányos elismerésben részesüljön.

A vezetés felső szintjét az igazgató és helyettese, a középvezetői szintet a munkaközösség vezetői, és a diákönkormányzat vezetője alkotja. A vezetés alsó szintje az osztályfőnökökből, az egyes tevékenységekre alakított szakkörvezetőkből áll.

Iskolánkban a következő vezetési struktúra alakult ki az évek során, melyet továbbra is jónak tartok folytatni. Az igazgató felettese a Centrum Főigazgatója. Neki tartozik minden területen beszámolási kötelezettséggel, az Ő irányításával végzi munkáját. Az intézményen belül a szervezeti felépítés nem változott. Az igazgató helyettes feladata adminisztratív jellegű marad továbbra is. Szervezi és irányítja a helyettesítéseket, statisztikákat készít, és minden olyan feladatot ellát, amely a mindennapok során felmerül. Az igazgató helyettes munkavégzésére a megbízhatóság és a rugalmasság jellemző.

A munkaközösség vezetők irányítói és felelősei szaktárgyaik fejlesztési elképzeléseinek, tantárgyaikban elősegítik a pedagógiai folyamatok rendszerszemléletű érvényesülését, biztosítják a szaktanárok közötti koordinációt, gyorsítják az információ áramlatot, tervezik és szervezik illetve megvalósítják a pedagógusok helyi továbbképzését, a helyi általános iskolai munkaközösség vezetőkkel tartják a kapcsolatot, közös programokat szerveznek. Támogatják a belső innovációs kezdeményezéseket, az öntevékenységek kibontakozását. Fontos, hogy Ők is segítsék a nevelők jó közérzetének, emberi kapcsolatainak kedvező irányú formálását. Iskolánkban jelenleg négy munkaközösség működik: a szakmai, a reál, a humán és az osztályfőnöki. A munkaközösség vezetők jól végzik munkájukat, eredményesen alakítják az iskolában folyó nevelő-oktató munkát. Fontos feladatunk megvalósítani, hogy minden munkaközösség és vezetőik munkaerhelése azonos legyen.

Iskolánkban működik diákönkormányzat. Észrevételeivel hasznos formálói a mindennapi iskolai életnek. Továbbra is lehetőséget biztosítunk az elvárásaik kinyilvánítására. Segítséget nyújtanak a tanulóközösségek belső önfegyelmének, viselkedéskultúrájának az alakításához. Működésük akkor jó, ha a tanulóknak lehetőségük van a demokrácia tanulására, ha élhetnek jogaikkal, és nem visszaélhetnek, ha megszervezhetik az érdeklődési körüknek megfelelő szabadidős programokat. A diákönkormányzat gondot fordít az iskolai hagyományok ápolására, a város és környéke történelmének, értékeinek megismertetésére, hagyományainak ápolására. A diákönkormányzat segítségével az iskolai életet színesebbé, mozgalmasabbá tehetjük. Szükség van a tanulói közösség összekovácsolására, melynek egy-egy jól megszervezett program nyújthat segítséget. A diákönkormányzat segítő tanára, közvetlenül az igazgató irányítása alatt dolgozik. Jó kapcsolat alakult ki a diákönkormányzat vezetői és közte, amely elengedhetetlen feltétele a bizalomra épülő értékes munkának.

A rendszergazda, a szabadidő szervező, az iskolatitkár, és a gazdasági ügyintéző közvetlenül igazgató irányításra végzik munkájukat.

A nevelőtestületet iskolánkban tanító oktatók alkotják. Tagjai felelősek tanulóink neveltségi szintjéért, az iskola szakmai programjának maradéktalan betartásáért. Közvetlenül az igazgató irányítása alatt állnak. Az iskola technikai feladatokat ellátó munkatársai is közvetlenül az igazgatótól kapják a feladataikat, és az ellenőrzésük is az igazgató feladata, viszont a technikai munkakörben dolgozók munkáltatói jogkörét a Centrum Kancellárja gyakorolja.

1.3. Vezetési stílus

Iskolánkban az egyéni sajátosságok, a kialakult körülmények és az iskola tevékenységi rendszeréhez jól igazodó szervezeti felépítés alapján a demokratikus iskolavezetési modell alkalmazható leginkább. A legfőbb cél a nyugodt, kiegyensúlyozott, mindenkivel szemben nyitott, pozitív munkatársi kapcsolatokra törekvő tantestületi légkör megteremtése. A tantestületi tagok autonómia igénye azt kívánja, hogy a vezetői döntés megegyezésen alapuló és konszenzushoz vezető vitában szülessen meg.

A hatalom és a tekintély egymáshoz való viszonyát a következőképpen látom. A tekintélynek három fajtája alakulhat ki. Az első a hatalomból adódik, a második a munkaköri leírásból, a harmadik a szakértelemről és a tudásból fakad. Az utolsó kettő nem okoz problémát, viszont az első, különösen ha a vezető tudatosan használja hatalmát, szinte elkerülhetetlenül árt az emberi viszonyoknak, és hosszabb távon csökkenti a munkakedvet. Fontos számomra, hogy a vezető a hatalom gyakorlása nélkül tudja befolyásolni a környezetét.

Olyan vezetési struktúra kialakítására töreksem, amelyben a vezetés megosztott az iskola tagjai között. Mindenki egyenlő jogokkal vehessen részt a stratégiai döntések meghozatalában. A zavartalan munka fontos előfeltételének tartom a munkahelyi nyugalmat és biztonságot. Célom, hogy bizalomra épülő vezetési stílus hassa át a nevelőtestület munkáját, az elkövetkező években is.

1.4. Pedagógiai koncepció

A koncepció általános elvi meghatározói:

- A „Szakképzés 4.0” alapelveinek ismerete és betartása.

- Az iskolai munkánk során törekednünk kell az alapvető erkölcsi alapelvek elsajátítására, a vallások erkölcsi és művelődéstörténeti tanításainak az elfogulatlan ismertetésére. Kerülni kell mindennemű hátrányos megkülönböztetést, biztosítani kell az etnikai kisebbségek jogait.
- A szakképzési törvény pontos ismerete, és betartása elengedhetetlen feltétel minden dolgozó számára.
- A nevelőmunka középpontjába az európai humanista értékeket, az egységes hazaszeretetet, és magyarságtudatot, az erkölcsi tisztaságot kell állítani. Helyet kell adni a viselkedéskultúrának, a családgondozásnak, a műveltségnek, a művészeteknek, az egészség, és környezeti nevelésnek.
- Világnézetileg semleges nevelést-oktatást kell végeznünk.
- Minden eszközünkkel törekednünk kell az esélyegyenlőtlenségek mérséklésére.
- Demokratikus iskolaként kell továbbra is viselkednünk, amely maradéktalanul biztosítja az oktatók, szülők, iskolai dolgozók és gyerekek jogait.
- Kiemelt feladatként kell kezelni az egyetemes és nemzeti értékek őrzését és hagyományaink ápolását.
- Az iskola az oktatók, a szülők, a gyerekek felelősségére építkezzen. Az oktató felelőssége az, hogy minden gyerek a neki szükséges fejlesztésben részesüljön, a gyereké, hogy a legjobb tudása szerint tanuljon, a szülő pedig gondoskodjon arról, hogy a gyerek használja ki a felkínált lehetőségeket.
- A világ globális problémái iránti érzékenységre neveljük tanítványainkat.
- Fontos a folyamatos fejlesztés, és önfejlesztés útjának követése, az innováció érzékenység megőrzése. Szorgalmazni kell, hogy minél több oktató kapcsolódjon be a kutató-fejlesztő munkába.
- Az iskolába bekerülő hátrányos helyzetű tanulók életpályáját segíteni kell, segítenünk kell őket lemaradásuk pótlásában is.

1.5. Az iskola ellenőrzési és értékelési rendszere

Pedagógiai munkánk szerves része, nélkülözhetetlen eleme az ellenőrzés, értékelés. Az ellenőrzés célja: lényeges megbízható információszerzés a nevelés-oktatás fő tényezőiről. Az értékelés pedig ezeknek az információknak az elemzése, rendezése, viszonyítása a célokhoz, és a követelményekhez. Értékelés nélkül az ellenőrzés csak öncélú lehet. Ezért az ellenőrzés

és értékelés egyaránt fontos felnőtteknek, gyerekeknek, de az mindig a személyiség tiszteletben tartásával, segítő szándékkal történhet. A cél mindig a megerősítés, a hibák elkerülése, feltárása és kijavítása. Fontosnak tartom, hogy az értékelési terv az iskolai munkaterv részeként jelenjen meg. Ilyen módon meg lehet határozni az ellenőrzés célját, módját, és meg lehet teremteni a kapcsolatot a vezetői ellenőrzés, illetve a testületi önellenőrzés között, így ezek együttesen adják az iskolai munka ellenőrzését. Azért tartom ezt ilyen formában a legjobbnak, mert az ellenőrzésnek ilyen nyílt megtervezése eloszlatja a félelmeket, hiszen sok helyen az ellenőrzést a bizalmatlanság megnyilvánulásának tekintik. Az ellenőrzési tervnek nem vágyakat, álmokat kell rögzíteni, hanem olyan célokat, melyek megvalósítására reális a lehetőség, mert feltételei adottak.

A tanulók munkájának ellenőrzése során a beszámoltatást, a számonkérést és a minősítést tekintve nagy az oktatók szabadsága, de bizonyos alapelveket, elvárásokat minden kollégának be kell tartania. Iskolánkban alapvető ellenőrzési módnak tekintjük a folyamatos információszerzést, mely lehet megfigyelés, folyamatos szóbeli ellenőrzés, feleltetés, órán való aktivitás, évközi dolgozatok, tematikus mérések, feladatlapok, tesztek vagy egyéb feladatmegoldó formák, gyakorlati tevékenységek. Figyelembe kell vennünk a képességeket és a fejlődést. Törekedni kell az objektivitásra és a tanulók önmagukhoz való fejlődésére. Az ellenőrzés, értékelés körülményeit, formáját, megfelelő módszereit részletesen a pedagógiai program tartalmazza, alapját pedig a helyi tanterv követelményrendszere adja.

Az oktatók ellenőrzésének, értékelésének célja, hogy információt szerezzünk, amelynek birtokában felelősséggel mondhatunk véleményt az oktatók munkájáról. A folyamatos értékelés segítse a munkavégzést, a pedagógus önismeretét. A jól végzett munka megerősítést nyerjen, a hiányosságok pontos diagnózisa után legyen lehetőség azok javítására, pótlására. Az oktatók szakmai tevékenységét, óralátogatáson való részvétellel, önelemzéssel, elemzéssel figyelhetjük meg. A nevelő-oktató munka hatékonyságát óralátogatások során, a tanulók munkájának megfigyelése alapján, a tudásukat, hatékonyságmérésekkel, diagnosztizáló mérésekkel ismerhetjük meg. Az oktatók innovációs tevékenysége, belső innovációs munka, a pályázatokon való részvétel, és ennek eredménye, továbbá a továbbképzésekbe való bekapcsolódás lehetősége során ismerhető meg. Fontos a pedagógusok adminisztrációs tevékenységét is vizsgálni, pontos igényes-e a munkavégzése, betartja-e a szabályokat, megállapodásokat. Az oktatók együttműködési képessége nagyban befolyásolja mindennapi munkánkat, ezért figyelniük kell a pedagógusok kapcsolattartásának mikéntjére a gyerekekkel, a szülőkkel, a kollégákkal, és a pályakezdő oktatókkal is.

1.6. Beiskolázási tevékenység

Kiemelt szerepet kell tulajdonítanunk a beiskolázási tevékenységünknek. A beiskolázás nem lehet csak az igazgató feladata, közös munka kell, hogy legyen, hisz mindannyiunk érdeke, hogy megfelelő létszámú tanuló kerüljön be minden év szeptemberében iskolánkba. Ezért keresnünk kell az alkalmakat, hogy megismertessük minden tanulóval az iskolánkban folyó munkát, eljárjunk az általános iskolákba ismerkedni egymás munkájával, részt vegyünk egymás rendezvényein, segítsük egymás munkáját.

Fontos, hogy már az általános iskola hatodik osztályától kezdve szoros kapcsolatot alakítsunk ki a tanulókkal. A szakmák éjszakája rendezvény színvonalas megszervezésével és a különféle beiskolázási rendezvények megtartásával, a kapcsolatot erősítsük. Érjük el, hogy a potenciális tanulóink fejében, amikor továbbtanulásról van szó, a mi iskolánk jusson legelőször eszébe. A tanulók szüleivel is fel kell vennünk időben személyesen a kapcsolatot, és biztosítani őket arról, hogy mindent megteszünk annak az érdekében, hogy gyermeke tanulmányait odaadó figyelemmel kísérjük, annak érdekében, hogy a három év eltelte után sikeres szakmai vizsgát tudjanak tenni. Mindezekon túl, fontos jó marketingstratégiát kidolgozni, mely nem csupán a hagyományos, a középiskolák által használt eszközökkel, hanem újszerű, szokatlanabb módszerekkel is hirdeti az iskola által nyújtott lehetőségeket. Terveink között szerepel a következő években is a helyi, vagy régiós újságokban való hirdetés mellett a közösségi médiában történő megjelenés. Újabb videofilm készítését is tervezzük az iskola képzési palettájának, valamint diákéletének bemutatásával.

Az elmúlt 5 év beiskolázási tevékenységünk eredményeképpen szinte minden évben a tényleges jelentkező és be is iratkozó nyolcadik osztályos tanulók száma 60 és 70 között volt, így majdnem minden évben két harmincon felüli tanulólétszámú osztályt tudtunk indítani, de volt egy év amikor a jelentkezők létszáma 3 osztály indítását tette lehetővé. A városban átlagban 130-140 nyolcadik osztályos tanuló végez minden évben, ennek a létszámnak megközelítőleg az 50 %-a elsőhelyen jelöli meg iskolánkat, és itt szeretne továbbtanulni. Ennek nagyon örülünk, és a szakmakínálatunkat azért szeretnénk bővíteni, hogy ezt a tanulói létszámot megemeljük.

Sajnos a digitális oktatás bevezetése nem tett jót a beiskolázási tevékenységünknek. Számos rendezvény elmaradt. Amelyek pedig meg lettek tartva, azok egy része online formában

valósult meg, és a rendezvények csak egy jelentéktelen részére került sor személyesen. Ha ezen az időszakon túl leszünk, az eddigi tapasztalatokat az online kapcsolattartásról beépíthetjük a következő év beiskolázási feladatai közé, mert ugyan most a kényszer szült több megoldási módot, de vannak közöttük olyanok is, amelyek továbbvitelét érdemes fontolóra vennünk. Az online fogadóórák, amikor is a szülők online bejelentkezés után tették fel kérdéseiket, egyénileg vagy kis csoportban, a későbbiekben is eredményes lehet, és a szülők számára kényelmes megoldás.

1.7. Továbbképzési terv

Az oktatók továbbképzési kötelezettsége a szakképző intézménnyel fennálló jogviszonyának kezdő napjával kezdődik. Az Szt. 127. § (5) bekezdése szerinti jogállásváltozással érintett oktató továbbképzési kötelezettsége kezdő napját az oktatónak a szakképző intézmény jogelődjével fennálló jogviszonyának kezdő napjától kell számítani és figyelembe kell venni az oktatónak a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet szerint a továbbképzésre vonatkozó alprogramban az e rendelet hatálybalépését megelőző hét éven belül teljesített olyan továbbképzését, amely szakmai tartalmában megfelel a Szt. 142. § (2) bekezdésének. Miszerint az oktatónak olyan továbbképzésben kell részt vennie, amely hozzájárul a szakképzettségéhez kapcsolódó ismeretek és jártasság megújításához, illetve kiegészítéséhez. Az intézményvezetőnek olyan továbbképzésben kell részt vennie, amely hozzájárul az intézményvezetői ismeretek és jártasságok megújításához, illetve kiegészítéséhez. A korábbi továbbképzésen való részvétel beszámításáról az igazgató, az igazgató tekintetében a fenntartó, a szakképzési centrum részeként működő szakképző intézmény esetében a főigazgató dönt. Az igazgató feladata, hogy nyomon kövesse saját maga és kollégái továbbképzési tervében foglaltak teljesülését, segítsen kollégáinak megkeresni a legmegfelelőbb, és saját szakmájához kapcsolódó továbbképzéseket.

1.8. Tehetség gondozás

Iskolánkban szerény képességű tanulók tanulnak, a közismereti és szakmai tantárgyak esetében kimagasló eredményt egyetlen tanulónk sem ért el. Azonban az elmúlt egy-két évben

a Szakma kiváló tanulója versenyre kőműves szakmából jelentkeztek tanulóink. Helyezést ugyan nem értek el, de az írásbeli vizsga letétele alól mindkét évben felmentést kapott egy-egy tanuló. Ez nemcsak a szakmai oktatást végző kollégák érdemének tudható be, hanem a tanulókat tanító matematika szakos kolléga munkája eredményének is. A későbbiekben is szorgalmazni fogjuk a megmérettetést gyerekeink számára, és a kilencedik évfolyamra beérkező tanulók képességeinek felmérése után, már elkezdjük a szakmai versenyekre való felkészítést. Hajdúhadházon ökölvívó klub működik. Iskolánk több tanulója is részt vesz a sportkör munkájában, és versenyeken eredményesen szerepelnek. Tanulóink szeretnek énekelni, táncolni, és a tehetséggel megáldott gyerekek a szakmák éjszakája rendezvényen mutatkozhatnak be leginkább.

1.9. Felzárkóztatás

Iskolánkban vannak olyan tanulók, akiknek nem a családi háttérben keresendő a tanulási kudarcuk okai, hanem egyszerűen képességbeli problémájuk van. Ezek a diákok állandó kudarcélménnyel vannak tele, emiatt nincs ösztönző erő, ami folyamatos tanulásra bírná őket. Az ilyen diákok már egy apró sikernek is tudnak örülni, ezért igyekeznünk kell őket sikerekhez juttatni. Ez nem azt jelenti, hogy indokolatlanul picike teljesítményért is nagy dicséretet kapjanak, hanem minden elért teljesítményük a megfelelő szintű elismerésben kell, hogy részesüljön. A tanulót, ha megérdemli dicsérni kell, biztatni, hogy ennél még többre is képes. A dicséret jól esik mindenkinek, leginkább annak a gyerekeknek, aki sokszor önhibáján kívül nem képes nagyobb teljesítményre. A dicséretnek a tanórán is fontos szerepe van, látja a tanuló, hogy figyelünk rá, és értékeljük munkáját. A tanulásban lemaradt tanulóknak olyan feladatokat kell adni, amelyekkel fokozatosan lépésről lépésre tudják pótolni a tananyagot. Meg kell tudnunk állapítani az okát annak is, hogy miért történt a tanuló lemaradása valamilyen területen, és annak megfelelően kell tervet készítenünk a fejlesztésre. Iskolánk a felzárkóztatást, kétféleképpen oldja meg.

Az egyik a csoportos, a másik az egyéni felzárkóztatás. A csoportos korrepetálások során szakmai kompetencia fejlesztést végeznek a kollégák. Amennyiben a tanuló tudásának félévi

vagy év végi minősítése során bármely tantárgyból elégtelen (1) osztályzatot kapott, tanulmányi átlag nem számítható, ekkor a tanulót kompetenciafejlesztésben kell részesíteni. A 2,51 tanulmányi átlageredményt el nem érő tanuló számára is biztosítjuk a szakmai kompetenciafejlesztő oktatást. Ebben a félévben 3 csoportban 11 tanuló vesz részt kompetencia fejlesztő oktatáson. A szakmai kompetenciákat fejlesztő oktatást maximum négy fős csoportokban végezzük, heti két órában. A későbbiek során is meg kell oldanunk a korrepetálásokat az eredmények elérése érdekében.

Az egyéni korrepetálások pedig, út a szakmához program bevezetésével oldhatók meg.

A Ginopos pályázat ideje alatt iskolánkban két tanulócsoport működött. Heti rendszerességgel megtörténtek a korrepetálások és fejlesztések, szaktanárok, fejlesztőpedagógus és logopédus segítségével. A program véget ért, de keressük a lehetőségét, hogy újra tudjuk biztosítani tanulóink számára a fejlesztőpedagógusi, logopédusi ellátást.

Több tanulónkra igaz az a megállapítás, hogy sok tantárgyból gyenge, de van egy két terület amelyben jobb eredményt ért el, mint a társai. Meg kell találnunk ezt a – talán rejtett - képességét a tanulónak, hogy ezt fejlesszük, mert lehet, hogy ez a más tevékenység ad erőt neki ahhoz, hogy gyenge oldalát fejlessze. Sok gyerek szeret kitűnni társai közül. Valamivel mindenki szeretne több lenni. Ha nem a tanulás, ha nem a sport, a művészetek terén lesz több mint társai, félő, hogy az állandó sikertelensége, kudarca a tanulót olyan helyre hajszolja, ahol – és ez legyen bármi- kiemelkedhet társai közül. Ezt a kiemelkedést nekünk jó irányba kell terelni, és lekötni hasznos dologgal a felgyülemlett energiákat. A szülők segítségére nagy szükségünk van, és a szülőknek is a mi munkánkra. Együtt kell működnünk. Azonnal tájékoztatnunk kell egymást, ha a gyerek viselkedése megváltozott. Ezt azonban csak úgy tudjuk megtenni, ha mindkét oldalról megfelelő a hozzáállás.

1.10. Gyermek- és ifjúságvédelem

Minden gyermek igényli az olyan felnőtt társaságát, aki számukra példakép lehet. Ám egy példaképtől átvenni mindent nem lehet. Mindenki magában hordozza azt, amit otthon látott, kapott, vagy éppen annak hiányát, és alapvetően ez fogja meghatározni egyéniségét. A legrosszabb helyzetben a csonka családban felnőtt gyermekek vannak. Itt hiányzik az apa, vagy az anya, ami serdülőkorban magatartási zavarokban, beilleszkedési nehézségekben

jelenhet meg. Mi oktatók nem helyettesíthetjük a szülőket, azonban kialakíthatunk a diákokkal egy olyan kapcsolatot, amely segítségével egy-egy beszélgetésből kiderülhet, hogy valójában mi is okozza a problémát. Tanulóink közel 50 %-a csonka családban él. Többféle oka lehet annak, hogy a diákok már tizenéves korban az alkoholhoz, a cigarettához, vagy a droghoz nyúlnak. Ezek kezdik meghatározni, életüket, amit sajnos észre sem vesznek. Azzal, hogy az iskolában megfelelő időben tartott felvilágosító előadásokat szervezünk, amely során az adott gondot többféle oldalról is megvilágítjuk, segíthetünk. Véleményünk szerint jobb a problémát megelőzni, mint azt a későbbiek során kezelni, és legyőzni.

Intézményünkben nagy számmal vannak szociális hátrányokkal küzdő gyerekek, ezért feladatunk, hogy elősegítsük a hátrányok leküzdését. A problémák nagy száma, a magas hiányzások száma indokoltá tenné egy ifjúságvédelmi felelős alkalmazását az iskolánkban. Azonban amíg ilyen státusz bevezetésére nem kerül sor, az osztályfőnökök feladata, hogy jobban figyeljen gyerekeire, többet beszélgessen velük, feltárja problémáikat, és a megoldásban segítségükre legyen, vagy értesítse a családsegítő szolgálatot. Hogy minél szorosabb kapcsolat alakuljon ki a tanuló és az osztályfőnöke között, újra be kell vezetnünk a reggeli beszélgetéseket, amikor minden osztály osztályfőnökével hetente egy alkalommal a saját tantermükben várják az első óra kezdetét, és megbeszélhetik egyes bajos dolgaikat. Ez a foglalatosság hetente egy reggel 7.45-8.00-ig tartana; ez talán a reggeli késéseket is visszaszorítaná egy kicsit.

1.11. Egészségnevelés

Az iskolában egészségneveléssel is foglalkozunk. Az iskolai egészségnevelési programjának szerves részét alkotják az egészségneveléssel összefüggő iskolai feladatok, kiterjedve a mindennapi testedzés feladatainak a végrehajtására szolgáló programokat is. Az egészségnevelési témák tananyagba történő beépülésével kívánjuk továbbra is e feladatot elvégezni. Szinte minden tantárgy keretei között hallhatnak tanulóink az egészséges életről. Konkrétabban megemlítve a természetismeret órákat, ahol a helyes táplálkozásról, a mozgás létfontosságáról, a személyes higiénéről, és a veszélyes anyagok emberekre gyakorolt káros hatásairól hallhatnak gyerekeink. A sexualitás kérdéseiről is itt kaphatnak tájékoztatást. Az osztályfőnöki óra a másik olyan óra, ahol a gyerekek egészségnevelése folyhat. Beszélünk kell a közösség és a személyiség viszonyáról, a toleranciáról a másság iránt, önismeretüket

fejleszteni kell, ki kell alakítani az ideális énképet. Erősíteni kell a családok szerepét, fontosságát. Életviteli tanácsokkal a helyes irányba kell terelni tanulóinkat. Fel kell hívni figyelmüket az élet veszélyeire. Beszélni kell a nemi élet örömeiről, veszélyeiről, a kábítószer, alkohol, dohányzás egészség károsító hatásáról is. „Ép testben ép lélek!” legyen a jelszavunk. Testnevelés órákon ki kell alakítani tanulóinkban a külső belső rend igényét, ki kell térni az együttes mozgásban rejlő harmónia fontosságára, a testnevelés egészségmegőrző szerepére. A testnevelési óráknak fontos szerepük van a munkabíró képesség növelésében, a kitartás és az akaraterő fejlesztésében. Fontos, hogy a rendszeres testgyakorlási igényt megszilárdítsuk. A sportjátékok segítségével a tartalmas szabadidős tevékenység iránti igényeket formáljuk. Fontos, hogy önfegyelmet alakítsunk ki, ennek megfelelő módja a sportjátékok szabályainak betartása. Akarati tulajdonságok fejlesztése, az óvatlanság, a félelem leküzdése szintén fejleszthető a testnevelési órákon. A testnevelő tanárunk, mindent megtesz annak érdekében, hogy a hét minden napján megmozgasson minden tanulót. Az osztályfőnöki munkaközösség kidolgozott egy drogpreevenciós programot évekkel ezelőtt, amely a következő feladatokat határozta meg:

- Pontos információkhoz juttatni a diákokat a drogokról, szenvedélybetegségekről, a kialakulás okairól, annak következményeiről.
- Téves információk átértékelése, önismeret fejlesztése.
- Veszélyek és ártalmak pontos ismerete.
- Megfelelő probléma kezelés a drogokkal kapcsolatban.
- Felkészíteni a diákokat a döntésre, illetve a döntésük következményeinek felismerésére, a felelősség vállalására.
- Rizikófaktorok összegyűjtése.
- Család, barátok iskola szerepének elemzése.
- Az iskolaközösség külső kapcsolatrendszerének gazdagítása.

A fentebb felsorolt feladatokat közös beszélgetések során, szituációs játékok, problémahelyzetek, szerepjátékok, filmek elemzése, külső előadók bevonása segítségével tudatosítjuk tanulóinkban. Azt várjuk megelőző intézkedésünk eredményeként, hogy a gyerekek droggal kapcsolatos ismereteik elmélyülnek, nő a felelősségtudatuk, mélyül az önismeretük, fejlődik a problémamegoldó képességük, javul a drogra való nemet mondásuk, és mindemellett a pedagógusok, szülők iránti bizalmuk erősödik, és ha kialakulna a probléma

merjenek segítséget kérni. A legfőbb elvárásunk viszont az lenne, hogy a droggal ne kerüljenek kapcsolatba.

Az elmúlt három évben a GINOP-6.2.3-17. „A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése” pályázat végrehajtása során lehetőségünk volt tanulóink számára különféle egészségügyi előadásokat tartani, bemutatni az egészségmegőrzési tevékenységeket, felhívhattuk tanulóink figyelmét az egészségtelen életmód következményeire. Ezek az előadások nagyon hasznosak voltak és azt gondolom nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a lemorzsolódási mutatóink javuljanak.

1.12. Környezeti nevelés

Feladatunk, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak a pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészségének fennmaradása érdekében cselekedjenek. Ennek érdekében foglalkoznunk kell tanulóink környezeti nevelésével is. Színterei nem csak a természettudományos tárgyak köréből kerülnek ki, hanem a humán és egyéb reál tárgyak, valamint az idegen nyelv oktatásában is helyet kap, továbbá be kell építeni a történelem és a magyar tantárgyak körébe is. Természetismeret órán megtanulja a gyerek, hogyan kell értelmezni a környezeti változásokat, és ennek ismeretében megoldást kell találnunk a globális környezeti problémákra. Környezeti nevelést kaphat a tanuló tanórán kívül is, az osztálykirándulások alkalmával, ha meglátogatja az ország természetvédelmi területeit. Sajnos anyagi megfontolásból ezt inkább ismeretterjesztő filmek levetítésével fogjuk a későbbiekben elérni. Környezetvédelmi akcióhoz csatlakozunk a későbbiek során is: „Védjük környezetünket” szemét szedési akciókba kapcsolódunk be az elkövetkező időszakokban is városunkban. Szakmai tantárgyak körében is lehetőségünk van a környezeti nevelésre, az építőiparban használatos alapanyagok megismerésekor ki kell térni, hogy melyik anyag használata mennyiben károsítja a környezetet, vagy mennyiben hat kedvezően a körülöttünk lévő világra. A szociális szakma tanulása során, tanulóink megismerkedhetnek a környezettudatos életmóddal is.

1.13. A tanulók fizikai állapotának mérése

Továbbra is a Hungarofit fizikai fitness mérő módszert alkalmazzuk, melyet Mérei Ágnes dolgozott ki, és az Interneten közzétett. A felmérésben jelentős szerepet kap az iskola testnevelő tanára, aki a felméréseket elvégzi, és táblázatban rögzíti. Kiértékelés után kidolgozzuk a fejlesztési területeket. A következő területeket vizsgáljuk: állóképesség, és általános testi erő, erő-állóképesség mérése.

4.14. Digitális oktatás

A 2019/20-as tanév rendkívüli fordulattal végződött. A koronavírus-járvány, amely világjárvánnyá nőtte ki magát, arra kényszerítette az iskolákat, hogy 2020. március 16-án bezárják a kapuikat, és egyik napról a másikra át kellett állnunk távoktatásra. Erre nem voltunk felkészülve, a félelem és a tehetetlenség volt az úr ebben a kezdeti időszakban.

Az első iskolabezárás óta eltelt egy év.

2020. november 10-én azt gondolom ismét váratlanul érte a szakképző iskolákat az online oktatás elrendelése. Könnyebbséget talán az jelentette, hogy a tanulók a külső gyakorlati helyen jelenléti oktatásban vehettek részt, továbbá az iskolába is bejöhetnek a jelenléti igénylő gyakorlati foglalkozásokra, vagy a lemaradni látszó tanulók tanáraiktól segítséget kérhettek.

Ez év március 8-tól szintén ugyanolyan bezárással szembesültünk mint egy évvel ezelőtt. Ez a helyzet minden iskolában más és más helyzetet teremtett. Nincs két iskola, ahol az előállt helyzet megoldására ugyanazt a megoldást lehetett volna alkalmazni. Volt ahol az órák digitális megtartása egyáltalán nem jelentett gondot, mert a technikai feltételek teljes mértékben adottak voltak. Azonban a mi kicsi iskolánk, tanulói a szegényebb réteget képviselik. A családok nem rendelkeznek komoly számítástechnikai eszközökkel. Tanulóinknak ugyan van mobil telefonjuk, de azok egyszerűek, kevés memóriával, és gyenge hardveres lehetőségekkel. Az sem ritka, hogy egy családban több gyerek használatában van egy mobil telefon, és a napi tananyagot így nem tudják követni, hiszen majdsak minden gyereknek egy időben vannak az online órái. Tehát ez az időszak komoly megpróbáltatást jelentett mind a családok, mind pedig a kollégák körében. A feladatainkat legjobb tudásunknak megfelelően végrehajtottuk, az időszak végéhez közeledve azonban többnyire nyomtatott változatban kapták meg a tanulók a feladataikat, és azt megoldva az iskola postaládájába helyezték el a válaszaikat.

A szakmai külső belső gyakorlatok ez év márciusától kezdve szintén online megoldással voltak megvalósíthatók. Kőműves munkát online megtanulni, beteget online gondozni igen nehéz feladat. A végzős tanulók előtt pedig a nagy megmérettetés a szakmai vizsga közelsége aggodalomra adott és jelen pillanatban is ad okot. A szakoktatók és a gyakorlatvezetők emberfeletti munkájának lesz köszönhető, ha a vizsgák rendben és minden tanuló esetében sikeres kimenetet eredményeznek majd, hisz a visszatérést május 10-re tervezi a kormány, a végzős tanulók számára pedig az oktatás április 30-án véget ér. Az írásbeli vizsgák előtt szinte nem is lesz alkalmunk találkozni gyerekeinkkel. Csak abban bízhatunk, hogy az eltelt három év alatti kemény becsületes munka eredménye látható lesz tanulóink munkája során. A családellátó részsakképesítésre való felkészítés is online módon valósul meg, ebben az esetben könnyebb dolguk van a tanulóknak, mert a szakmai vizsga anyagát, otthon családi környezetben is tudják gyakorolni, természetesen (online) szaktanári segítség mellett.

A felnőttoktatás tekintetében a szociális ápoló szakma esetében könnyebb tanulóink helyzete, hiszen mindnyájan munka mellett végzik tanulmányaikat, szociális gondozási feladatokat látnak el a város különböző intézményeiben. A logisztikai ügyintézők esetében sincs ok aggodalomra, hisz tudják online végezni a gyakorlatukat, mert szakmájuk inkább elméleti ismeretekre támaszkodik. Az érettségire felkészítő képzés során is át tudtuk adni a tananyagot a tanulóknak, bár közülük is sokan vannak akiknek nincsenek meg a digitális oktatáshoz a megfelelő feltételeik.

Ez az időszak, amin remélhetőleg lassan túljutunk, azt hiszem fontos feladatot tűzött ki az iskolák vezetői számára. Leginkább érintettek az olyan iskolák vezetői, ahol a tanulók családjainak anyagi helyzete nem teszi lehetővé azt, hogy gyerekeik számára biztosítsák a legfontosabb informatikai eszközöket, hogy minőségi kivitelben tudják fogadni az online oktatás során elküldött információkat, és ők is tudjanak információkat küldeni, online órákon részt venni. Sajnos a mi gyerekeink esetében problémát jelentett az is, hogy a számukra elérhető és megfizethető eszközökkel a Kréta rendszere nem volt maradéktalanul használható, ezért leginkább Facebook, Skype használatát kellett a szaktanároknak alkalmazni. Sokan nem tudtak becsatlakozni az online órákba, mert otthonukban nem volt internet. Hiába volt biztosítva az ingyenes internet elérés, nagyon sok család nem tudta igénybe venni a kedvezményt, mert csak mobil internet eléréssel rendelkeztek, és ha a feltöltésük elfogyott, újabb töltésig internet nélkül maradt a család minden tagja. Sajnos Hajdúhadházon vannak még olyan utcák, ahol vezetékes internet kialakításának nincsenek meg a feltételei. Remélni tudjuk csak, hogy ezt a szolgáltatók hamarosan pótolják. Addig is megoldásként tudnám elfogadni, ha a városban

kiépülne a városi tv szolgáltatás, és az minden családhoz eljutna. Úgy a tv csatornán keresztül – egyirányú adatforgalommal ugyan, de minden tanulót el tudnánk érni a későbbiek során.

Már majdnem biztos, hogy ez a tanév, jelenléti oktatással csak május első harmada után tud folytatódni. A nyári szünet megkezdéséig pedig, csak egy szűk hónapunk lesz. A digitális oktatás során természetesen voltak olyan tananyagrészek amelyeket kollégáim nem tudtak megtanítani, és féltő, hogy ez az egy hónap az elmaradt tananyagok pótlására nem lesz elegendő, ezért a következő tanévre kell majd beterveznünk.

Azt gondolom, a járvány időszaka megviselt mindenkit. Az iskola és a tanulók közötti távolság megnőtt, ugyanakkor közelebb kerültünk egymáshoz. Mintha kedvesebbé, figyelmesebbé tett volna bennünket ez az időszak. Remélem rövidesen magunk mögött hagyhatjuk ezt a megszorításokkal teli és fájdalmas időszakot, az iskola újra tudja fogadni tanulóit, és a távolság csökkenésével, mi nem távolodunk el egymástól.

4.14. Hagyományaink megőrzése, újak kialakítása

A hagyományok meghatározó szerepet töltenek be egy iskola életében, így ezzel a témával is fontos foglalkozni.

Az előző években kialakult hagyományok, mint például az elsős avató, a karácsonyi ünnepek, vásárok, a szalagtűző, ballagás, fordított nap, kiállítások, tárlatok nyitása, a költészet napja, a gyermeknap, a meghatározott időben lezajló témahetek, március 15. amikor névadónkra emlékezünk különböző erre meghirdetett versenyekkel, és még sok más rendezvény megőrzése, továbbra is kívánatos. Milyen új hagyományokkal tudunk gyarapodni?

- Ki kell alakítani egy testvériskolai kapcsolatot, akár a centrumon belül, akár más megye centrumi iskolájával, ahová hasonló szakmát tanuló gyerekek járnak.
- A centrumon belül azonos szakmát tanító kollégák számára lehetőséget kell teremteni a szakmai konzultációk lebonyolítására.
- Szorosabb kapcsolatot tartani a centrum iskoláival, látogatni egymás rendezvényeit.
- A centrum iskolái által meghirdetett versenyeken való aktív részvétel.
- Általunk meghirdetett versenyekre meghívni a centrum iskoláit is.

- „Szilágyi Játékok” sportverseny elindítása a helyi és közeli településen lévő általános iskolások számára.
- „Szilágyi Rajzverseny” és „Szilágyi Versmondó Verseny” megrendezése minden évben.
- Helyi-városi fórum megrendezése minden évben, ahová a város vezetőit és az iskolával kapcsolatban álló külső partnereket meghívjuk.
- Szakmai nap tartása szakmánként, ahol iskolánk tanulói bemutatót tartanak szakmájukról, ide a szüleiket, ismerőseiket és a duális képzőhelyeket hívnánk meg.
- A város gazdasági élet szereplőivel szervezett tanácskozás évente, ahol kötetlen beszélgetés formájában elmondanák a szakképzéssel kapcsolatos igényeiket, kéréseiket.

4.15. Az iskola gazdálkodása

Az iskola önálló gazdálkodást nem folytat, az iskola gazdasági ügyeit a Berettyóújfalui Szakképzési Centrum intézi. Önálló pénzbevételi forrásunk nincs, a Centrum eljárásrendjében foglaltaknak megfelelően tudjuk iskolánk szakmai igényeihez szükséges anyagi forrásokat megkérni. Eddig, a beindult szakképzéseink zavartalan működtetéséhez szükséges anyagi és tárgyi segítséget minden alkalommal megkaptunk. 2019. január 1-től országos szinten a Centrumok élére kancellárokat neveztek ki. A Berettyóújfalui SZC Kancellárja iskolánk technikai munkakörben lévő dolgozók munkáltatói jogkörét gyakorolja. Kancellár Úr ismeri az iskolánkban folyó munkát, hiszen kancellári kinevezése előtt szakmai főigazgató helyettesként az iskola gazdasági és ügyvitelével kapcsolatos feladatok irányítása-ellenőrzése az ő felügyelete alá tartozott.

Az iskola gazdálkodásával kapcsolatosan kiemelt feladatommak tartom az iskola fegyelmezett és takarékos gazdálkodását. Figyelek arra, hogy a legapróbbnak tűnő, de felesleges kiadásokat is elkerüljük. Az iskola állagmegóvása is fontos feladat, ügyelünk arra, hogy a folyamatos, nyaranta esedékes karbantartások során az esetleges hibákat azonnal orvosoljuk. Tanulóinkat is a rend betartására, tisztaság megőrzésére neveljük. Ez elég komoly feladat számunkra, hiszen tudjuk nagyon sok gyerek érkezik hozzánk elhanyagolt körülmények között élő családból. Sok esetben kell tanulóinkat figyelmeztetni arra, hogy figyeljenek oda környezetükre, és ne pazaroljanak hiába. Az iskolánk teljes körű felújítása óta jelentősen csökkent az áram és a fűtőanyag fogyasztásunk. Célunk a későbbiekben is az, hogy takarékosagra törekedjünk.

